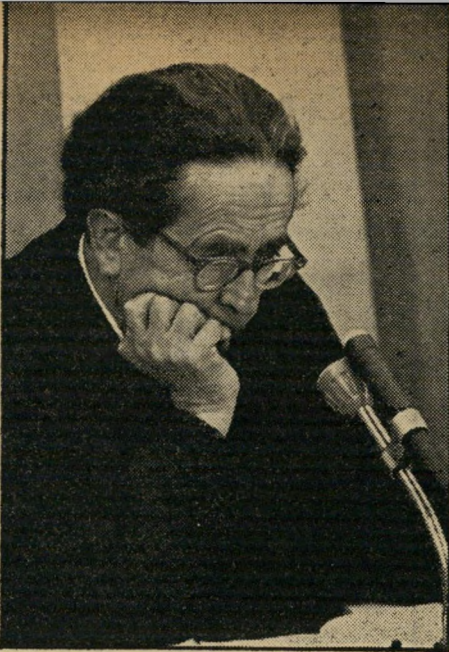

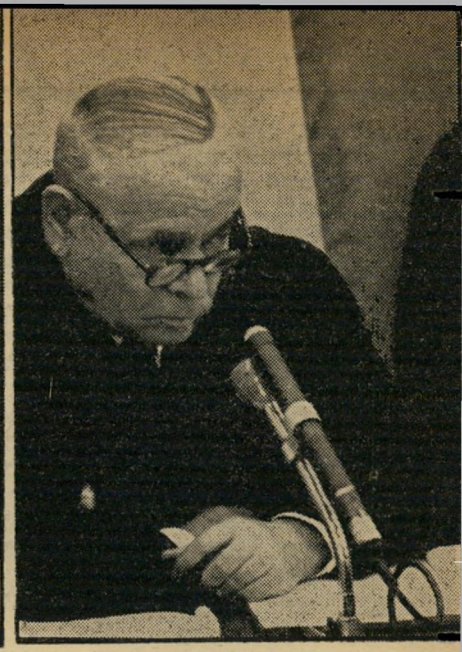
שופט זוסמן

שופט זילברג

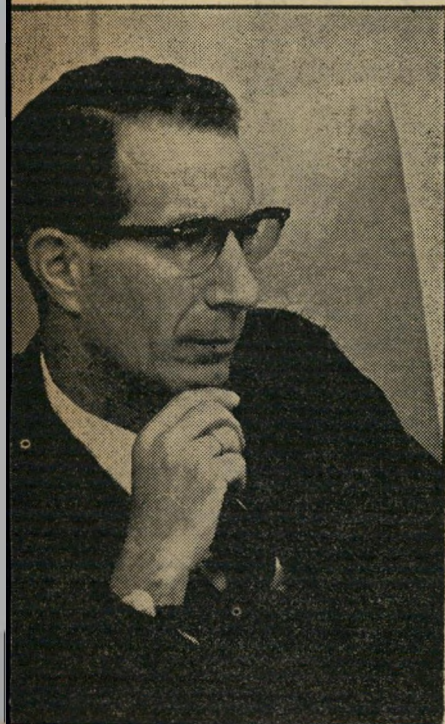

שופט אגראנט

נשיא אולשן

מי אשם יותר — המבצע או המחוקק?

שופט יצחק

האם יש השפעה חינוכית?

תו קומוניסטי. עצם קיומם של שני גופים פועלים, שכל אחד מהם התכנס ב" נפרד כדי להחליט מה לעשות נוכח גל ההתיקרויות, נראה כנצחון לשלטון. ועדת הפעולה, החתיקה שבשני הגופים, החלה ב" מאבקה עוד לפני ארבעה חודשים, כאשר אירגנה התנגדות פועלית להחלטת ההס"ח תדרות להעלות את המס האחיד. כאשר צצה לפתע הועדה המארגנת, בעקבות קריאת ועד עובדי אלסקו, למחרת הפיחות, ויתרה ועדת הפעולה על זכות הבכורה שלה, הצטרפה לשביתת-האזהרה של שעה אחת. אולם כבר למחרת השביתה נפרדו הדר" כים מחדש. ועדת הפעולה — התוססת והקיצונית יותר — הוכתרה מיד כגוף מוסחה של מק"י, ועל כן מוקצה מחמת מאוס. בין מרכזי ועדת הפעולה בלשו כמס קומוניסטים, אך פעם אחר פעם קמו חברי מפלגות אחרות, ואף בלתי-מפלגתיים כדי להסיר מעליהם את התו הקומוניסטי שהודבק לוועדה כולה. לשוא. איכשהו, לא הצליחה ועדת הפעולה להיטהר לגמרי מהחשד. בועדה המארגנת היה רוב למפ"ם ולאת" דות העבודה, וחבריה היו יותר נחלים להשפעת דבריונעים והגיון. הם הסכימו להקפיא למשך חודש את המאבק על תוס" פת-היוקר, עד אשר תפרסם הלשכה המר" כזית לטקטיקטיקה את תגודות האינדוסט לחדש פברואר.

הועדה המארגנת עמדה בהבטחתה. כא שר הודיעה ועדת הפעולה על שביתה של חצי-יום, ששוע לפני תום שביתת-הנשק שהוסכם עליה בין הועדה המארגנת לבין ראשי ההסתדרות. התערכה הועדה המתונה, גרמה לביטול השביתה.

"נשבות בכל תנאי!" בא יום ה'16 (המשך בעמוד 8)

של אדולף אייכמן הוא אותו איש שניסח את חוק לשון הרע — אשר לדעת העותר נות החופשית בעולם כולו הנהו חוק רודני וטוטאליטארי. בריוק כמו אותם ה" חוקים שאיפשרו את עלייתו של איש כמו אדולף אייכמן ברייך השלישי.

קו זה של אירוניה דקה נשזר בכל הופעתו של גדעון האונר. כאשר התלונן סרבאציוס על הפירסומת המוגזמת שליו" תה את המשפט, קרא האונר בהתרגשות: דחאק הפירסום בעתונות וברדיו הוא ה" מבטיח את הגינות המשפט. האם שכה האוד נר כי הוא עצמו ניסח זה עתה הצעת חוק הקובעת כי בישראל יתנהלו נגד העתונות משפטים סודיים, שאף פסקי-הדין שלהם יהיו אסורים לפירסום, אלא במקרה שהשר פט יחיר זאת כפירוש?

קוד האונר היוצא. בתנאים אלה אי-אפשר היה לדרוש מהאונר להבדיק ב" עירעור. גם הוא, כמו הסניגור, רק חזר על נימוקים ישנים, ללא התלהבות יתרה. למולו, לא היה צורך ביותר מזה. עיר עורו של אייכמן היה כה קלוש מבחינה משפטית, שמוטב היה להסתפק בתשובה בת חמש דקות מפי אחרון הפקידים של התביעה.

אפשר היה לסלוח לחמשת השופטים ה" עליונים אילו נרדמו בכורסותיהם. אבל הם לא נמו. להיפך: שאלותיהם הנוקבות ה" כיוו שליטה מזוינת בחומר. לא פעם, כאשר אחד הפרקליטים ניפח באלון של טענות, הספיקה שאלה קטנה אחת של משה זילברג, או של יצחק אולשן עצמו, כדי לנקבו כמו בדקירה של סיכה. בדומיית האולם כמעט ואפשר היה לשמוע את קול האחיר היוצא.

אולם גם שילם החריף של חמשת ה" משפטנים העליונים במדינה לא יכול היה לתת תשובה לכמה שאלות, המרחפות על משפט אייכמן בשלבי האחרונים: מה היתה התועלת במשפט זה? לאיוו תכלית שימש? האם תרם תרומה כלשהי לחשיפת האמת? האם היתה לו איוו שהייה השפעה חינוכית בת-קיימא בעולם או בישראל?

המשק

שביתה עסי' 2

הפור נפל. ביום רביעי זה תיערך שב" תת פועלים המונית בכל רחבי הארץ. כא שר יצפרו צופרי בתי-החרושת להפסקת הצהריים, לא יורמו הפועלים אל חדר" האוכל, אלא החוצה — לרחובות ולכיכרות. המחזה הסרה-התקדים של ה'19 בפברואר ישוב ויישנה — הפעם במשך ארבע שעות במקום שעה אחת.

החליטו על כך כמה עשרות גברים שה" כנסו השבוע באולם-מסיבות קסן בגבעתיים. היו אלה נציגי ועדי עובדים מכל הארץ, שהוזמנו לאותה אסיפה על-ידי הועדה ה" מארגנת של גוש דן. הם בחרו באולם ה" שור, כי אולמות ההסתדרות היו נעולים בפניהם.

בפניית-הרחוב, מול אולם האסיפה, הת" רכזה קבוצה בת שני תריסרי גברים. היתה זו משלחת מטעם ועדת הפעולה של ועדי העובדים. חברה לא ידעו אם יורשו להי" כנס לאולם העשור. ערב קודם לכן, כאשר נדברו להיפגש בגבעתיים, היו ביניהם כא" לה שהציעו שאם לא יורשו להיכנס בשקט — יחדרו בכוח. מרוע רצו כל כך להיכנס? "כדי להבהיר לועדה המארגנת שהחלטנו לפעול. שתהיה שביתה!"

תפקידו של הפרקליט המערער הוא ל" התמודד עם פסקי-הדין, לשבור אותו מבפ" ניב, לגלות בו סתירות, לערער את יסר דותיו. כל זה לא נעשה על-ידי סרבאציוס. אין הוא מדבר כמעט על פסקי-הדין כשל" עצמו. הוא משמע את דבריו, ונדמה כאילו הוא עושה זאת מחצי לב. ברור לגמרי ששוב אינו מאמין בהצלחה.

כנאה לסניגור של אדם שנידון למחה, הוא מנסה בעיקר להרחיח זמן. הוא מבקש להזמין עדים חדשים — דבר בלתי-רגיל ב" שלב של עירעור. הוא מודיע על פנייתו לבית-המשפט הגרמני העליון לענייני מינהל, כדי שיכריח את ממשלת גרמניה המערבית לדרוש את הסגרת אייכמן. ואם הדבר לא יצליח, הוא יפנה אל ועדת האו"ם לזכויות האדם.

זמן, זמן, זמן. לכל הצעדים האלה אין שמץ של סיכוי להצלחה. אך האם תעז ממשלת ישראל להוציא להורג אדם המנהל עדין הליכים משפטיים בארץ אחרת, או שפנה אל האו"ם? קרוב לחצי שלא. הנא" שם ירחיח עוד כמה שבועות, עוד כמה ימים.

יום הפכנים הארוכות. בינתיים עוסק סרבאציוס בסילוק חשבונות. יום ה" סכנים הארוכות הגיע. הוא נועץ את ה" להב בכל מי שהעיד נגד שולחו.

בא יומו של האלוף הנאצי קורט בכר, ידדו של ישראל קסטנר. רכושו החייב במס מגיע עתה למיליון מארק... לאייכ" מן היה חסר הכשרון המיוחד הזה... בא יומו של הציב הנאצי בבודפשט, זומאיר. הוא אינו יכול להיזכר במא" מה..."

בא יומו של הפרופסור זיקס, מומחה ה"ס לענייני היהודים: הוא מבלה עתה את ימיו בשלחה..."

ובעיקר: בא יומו של דר' האנס גלוב" קה, פרשן חוקי גירנברג, כיום מנהל משרד ראש-הממשלה בכון. הוא סירב לדרוש את הסגרת אייכמן. הוא סירב לממן את הגנתו. עתה מבקש סרבאציוס להזמין כעד, כדי שיעיד על החוקים הנאציים שהיו של ה" נאצים. ואכן, אין בעולם מומחה גדול יותר לשטח זה מאשר עוזרו הראשי של דר' אדנאור.

"אייכמן היה איש מוסרה. אין המש" טרה אלא מוסד המוציא לפועל. לגביה קובעים החוקים, קובעות הוראות הממשלה. המחוקק אשם יותר ממבצע החוקים!" כל מלה — אמת ויציב. אבל הדברים שוב לא יעזרו לאדולף אייכמן.

"שני צדדי האונר. יתכן כי משפט אייכמן לא היה מתדרדר מעולם למעמקים כאלה של שיעמום וחוסר-תכלית, אילמלא צימצם במתכוון לענייניו של האדם הקטן בתא-הזכוכית.

גורלו האישי של אייכמן אינו מעניין. בירושלים, בירת ישראל, שוב אינו מושך קהל אף כדי למלא את האולם. אילו ה" כילה התביעה, בעת ניסוח כתב-האישום וגיבוש קו הקטיגוריה, לשים את הדגש על עצם מהות המישטר הנאצי, על מכלול גור" מיו, על כל תופעותיו — יכלה להפוך את המשפט למאורע היסטורי, לאירוע עולמי.

אולם התביעה לא רצתה בכך. היא רצתה לדבר רק על צרת היהודים, ורק על חלקו של איש אחד בצרה זו. המאורעות, שקרו בין עירי, רוק הגבירו את מחוזי ובין התחלת העירעור, כי המבירו את הספקות לגבי התביעה. כי התובע הראשי

את הממשלה בכרת הדבורים העוקצניות ביותר בעולם: כתיב החוק. העתונות הישראלית התלבטה שעה ארו" כה איך להיאבק בהצעת-החוק. היא לא עשתה את אשר היתה עושה במקרה כזה העתונות בכל ארץ חופשית: להכריז מיד על שביתת-מחאה. אולם עתונאי-החוק, ש" אינם כפופים למפלגות, היססו פחות. הם קיבלו החלטה מוחצת. הודיעו עליה לעתוני" הם ברחבי העולם. כך החלה המערכה ה" גדולה בעולם, שהכריעה השבוע את הממ" שלה.

כשקראו עורכי העתונים בעולם את גוסס הצעת-החוק, נדהמו. כי בצורתה הסופית, על כל שכבותיה, היתה יצירה פאסיסטית מובהקת. משרד-המשפטים ניסה לסתור עוב" דה זו, אך הודעותיו רק הגבירו את הסע" רה. כי הוא לא יכול היה להשתמש בטענה העיקרית, המושמעת בישראל עצמה: שחלק גדול מסעיפי הצעת-החוק החדשה כבר קיים גם כיום בחוק הישראלי.

אילו ידעו עורכי-העתונים בעולם כי גם כיום אפשר לסגור באופן שרירותי כל עתון ישראלי, וכי קיימים במדינה עשרות סעיפים קטלניים אחרים שהפעלתם היתה מחסלת כל זכר לחופש-העתונות — היה זעמם קובר תחתיו את שמה הטוב של המדינה.

על כן לא השתמשו דוברי ישראל ב" טענה זו בחוק-לארץ — ונשארו, למעשה, ללא תשובה למבקרים. לא נותרה ברירה: הממשלה הודיעה, ש" תחזיר את הצעת-החוק לוועדת השרים, כדי להכניס בה "תיקונים".

משפט אייכמן

חגש כורסות

האם משפט הנוגע לפשע המתועב ביו" תר בדבריו ימי אנוש יכול להיות משעמם? שטרות גאות במיזם יפם, היושבות על כסאות במעברים. חוץ מזה נשאר הכל על כנו. אדולף אייכמן עודו לובש את אותה החליפה, עודו יושב באותה צורה, עודו מקנח את אפו באותן התנועות. רוברט סרבאציוס אי" בד את עוזרו ואת שתי מזכירותיו החינ" גיות, ואת מזוודתו הכבדה שחבת עתה מזכירה מבוגרת ויעילה יותר. הצופים ה" קבועים יושבים כולם במקומותיהם: כתיב העתונות, הרב מרדכי גורוק בחליפתו ה" כחולה, יצחק טבנקין המוקן בחולצתו ה" פתוחה, ואשתו של חבר-הכנסת יוחנן בא" דר.

מדרווח כתב "העולם הזה" מאזים

בית-המשפט: למראית-עין, לא השתנה כלום. לשלוש כורסות השופטים נוספו עוד שתיים. מיש" הו דאג לשפר את הנוף על-ידי תוספת כמה שטרות גאות במיזם יפם, היושבות על כסאות במעברים.

חוץ מזה נשאר הכל על כנו. אדולף אייכמן עודו לובש את אותה החליפה, עודו יושב באותה צורה, עודו מקנח את אפו באותן התנועות. רוברט סרבאציוס אי" בד את עוזרו ואת שתי מזכירותיו החינ" גיות, ואת מזוודתו הכבדה שחבת עתה מזכירה מבוגרת ויעילה יותר. הצופים ה" קבועים יושבים כולם במקומותיהם: כתיב העתונות, הרב מרדכי גורוק בחליפתו ה" כחולה, יצחק טבנקין המוקן בחולצתו ה" פתוחה, ואשתו של חבר-הכנסת יוחנן בא" דר.

רק העתונאים הזרים חסרים כמעט לגמ" רי. המשפט הגדול שוב אינו מעניין אותם. העיקר: להרוויח זמן. רוברט סר" באציוס משמע את נימוקי העירעור. וכבר אחרי הרגעים הראשונים, גוברת האכזבה בין יודעי-המשפט.

כי הסניגור הגרמני המאטיבי אינו מנסה כלל להביא נימוקים חדשים. הוא חוזר על נימוקיו הקודמים, שכבר נפסלו על-ידי ה" שופטים המחזיזים. הדברים ידועים על-פה.